

**IOAN. PETRI || MAFFEII,|| BERGOMATIS,|| E SOCIETATE ||
IESV,|| HISTORIARVM || INDICARVM || LIBRI XVI.||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Cosmi Tvrriani Ad Societatem Iesu in Lusitaniam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

legione geruntur à Domino : qui nos pro sua bonitate idoneos vineæ suæ cultores dignetur efficere. è Bungo 12. Cal. Octob. MDLV.

TAQVAE REGIS FIRANDI ad Melchiorem Nonnum.

FATER Mag. Franciscus cùm meum in hoc regnum venisset, Christianos fecit magna animi mei voluptate non nullos, quos equidem commendatos habeo, & ab omni iniuria uero. Bis deinde ad nos venit etiam Pater ille, qui Funaij versatur, baptizauisque cum ex affinis meis aliquot; tum ex reliqua nobilitate permultos, quem ego virtutem aliquoties audiui, cuiusque doctrinam, quæ mihi penitus hæret in medullis, ita probavi, ut Christum sequi planè decreuerim. Quocirca te in meo Regno videre magnopere cupio: semel quippe mentitus, non mentiar iterum. Tu si ad nos te cothuleris, & rem Deo gratissimam feceris, & à me quām honorissime liberalissimeque tractaberis. Firando.

Taqua Nomo Firandi Rex.

COSMI TURRIANI AD Societatem Iesu in Lusitaniam.

Ex quo tempore à Francisco Xauerio, qui postea migravit è vita, Amangutij sumi relictus res per humani generis aduersarium minimè tranquillè fuerunt: qui cùm intelligeret quantum Euangelij promulgatione proficeretur, omnianone eam impeditre conatus est: bellum enim Reiposter ac populares eius ita perniciosum excitauit, ut plimo post meum aduentū die, Rege ipso cum filijs

interfecto, alium, qui Regis Bungi erat frater, ita
na tamen principum dislensione, suffecit. No-
men à nobis interea cessatum est: nam ad annos
M D L V I. (quod spatiu[m] fuit annorum circu[m]
assiduis concionibus, ceterisque ex instituto
ministerijs obcundis, Christianorum duo milia
mus: quo tempore nonnulli è proceribus, com-
viribus contra nouum Regem, sectatoresque ipsi-
bi Amangujo sœvum adeò incendium intulere
cum amplius decem millibus familiiarum incole-
vnius horæ spatio vniuersam flamma penalem
sanè domus nostra, templumque ab eo incendi
immune. Posthac assertur nuntius, aduenient
quo auditio Christiani conueniunt, communis
rentia statuant, non esse mihi in ijs tumultu or-
morandum: denique vigilius post incendium
cum iam hostium exercitus ac urbe non plus
millibus passuum absulet, vchementer a me clango
orantque viinde discedam. quorum ego pacie
animo cessi, vt post eas turbas, ac seditiones
Consilio profectionis meæ cognito, reliqui Ordo
ni ad me concurrunt, nullam ea nocte parvapar-
quietis, cum alijs peccata confiterentur, manuque
cessum lugenter; alij mecum vna dederunt de-
sent, quos ego vt potui, verbis solatus, diligenter
tis me nihilominus ad nouem milia passuum
quentibus summo cum dolore ac gemitu suorum
parentem in conspectu eos habere dixilis. Nam
præfigire iam tum videbantur calamitatis
sæca contigere: quippe deinde, & urbis fundata
ta incommoda consecuta. In iuncte cum chil-
dren, puerorum, qua[m] mesanè magno mecum vnde-
riaque afficerunt: atque ita illi ad suos neib[us] illi
ego Funarium iter intendi, qua in urbe vnde Ia-
thasar Gagus cū duobus fere millibus Chaldeorum
quos ibi fecerat, eratque magna apud Regem gra-

ad quem Praetor Indiæ certum hominem Regis Lusitanæ nomine cum pretiosis muneribus misit, egitque gratias quod nos ad eò humanè liberaliterque tractaret. Hoc ille officio permotus, ædes nobis optimas ex materia cedrina est clargitus: è quibus templum exstruximus cum reliquis ad incolendum necessarijs ædificijs, operam suam in id nauantibus admodū impigre Christianis. Decreuit etiam nobis aureorum quinquagenum vestigia. Inde cùm æstus belli iam deseruisse videtur, ethnici multi ad verbum Dei confluabant, ac fere semper ad Dominum conuertebantur aliquot, decem interdum, interdum quindecim, pluresque aut pauciores, prout mentes eorum Spiritus Sancti claritas illustrauerat. Amangutio etiam Rex, regniq; processus, missus per Christianos epistolis, nos ad se inuitauit, qua de re cùm Regem ipsum Bungi amicitiae causa coniuluissem, respondit adhuc maturum non esse: simulacrum, se monitorum, suspicari sumus occulam aliquam coniurationem ipso conscientia aduersus Amangutij Regem esse constatam: nec sanè temere, nam ex principibus quidam potens, Amangutium ex incendio ferme iam instauratum aggressus, diruit, magna ciuium parte vel spoliata, vel in servitatem abducta, Regis etiam fratre cum omnibus ijs, qui partes eius sequabantur, occiso. Ea re cognita, Bungi Rex magnas copias ad Amangutium occupandum misit, quo cuen-
tu, adhuc incertum est.

Anno MDL V. octavo Idus Septemb. Rex apud nos sine quam iucundè ecenauit: à ecena de Deo verba fecimus. ipse per quendam ex amicis iussit nobis renuntiati velle se certos pecunie fructus assignare alendis ijs, qui in sua ditione Dei legem docerent. Respondimus, nobis hoc non esse ita necessarium, sed in pauperum subsidium hospitale domum à nobis ædificatam esse, quæ huiusmodi ope admodum indigeret, orare nos Regem, ut beneficium illud in eam domum continet; quod fecit, & simul iussit nobis attribui aream in tibi imperij sui admodum ampla ac celebri Facata no-

SEL. EPISTOLARVM
mine, ab urbe regia quinque dierum itinere, vii
thasar Gagus aliquot fecerat Christianos. Eo non
thasar idem est redditurus, ut ibi diutius communi-
que commodius Euangelium prædiceret. Christia-
nus noster, eas vires nobis easque virtutes impetravit
ad assiduos huius prouinciarum labores atque penitentias
necessarias. Valere vj. Idus Septembbris. M.DL.VII.

G A S P A R I S V I L E L A E
ad Societatem Iesu.

Nho M.DL.V. cum in hæ locis
chior comitesque peruenissent,
hil ad vos scripsi, propriea quidem
ro mox in Indianum Melchionum, la-
sè de moribus hisce, ac regione
ipso vos cognituros putabis. Non
persequar, quæ post eius discellente

sente me contigerunt, quæ in omnibus immixta
bonitas magis cluceat.

Vbi terram hanc attigi, iussus sum. Fueram hæc
cum Cosmo Turriano, partim ut ingraeficem
illius ætatem, in tantis ac tam multis laboribus
auxilio subleuarem; partim etiam, ut ex eis
studine ediscerem, qua ratione horum Civilium
rum ingenia colenda tractandaque sint. Baluchistanus
Gagus, qui ibi erat, Firandum est missus, vbi posse
in primis celebris, & Christiani nonnulli: Regule
terea virbis eius valde nos diligit, se cinque nobis
areæ commendæ, qua in area Virginis Mariae, a
crâ excitauiimus ad pios Christianorū vlus, simulacra
rum incolarum, tum Lusitanorum, qui eò communi-
gus ad Regulo humanè exceptus est cum alio inter-
istro, itemque alio Iaponio Christiano in rebus
admodum erudito, quos secum adduxerat. Hoc inde
cognouiimus in neophytis instituendis magistris
de versari. post Gagi discessum, aream coempsit
centiorem, donauitqæ Rex nobis per amantem quæ-